Folkhälsomyndigheten

Mobbning i skolan och nätmobbning bland skolbarn i Sverige 2002–2026

Under perioden 2001/02–2009/10 var andelen skolbarn som hade mobbats i det närmaste stabil, kring 4–6 procent, bland både pojkar och flickor i åldrarna 11, 13 och 15 år. Därefter har andelen fördubblats för både pojkar och flickor i alla tre åldrar. Vid den senaste undersökningen 2025/26, var det mellan 8 och 15 procent som mobbades. Under perioden 2017/18–2025/26 har andelen som nätmobbats legat mellan 3 och 7 procent för både flickor och pojkar i alla åldrar.

Flera studier visar att personer som mobbas i skolan får lägre självkänsla, att det finns ett samband mellan mobbning och olika former av inåtvända eller utåtagerande psykiska problem, somatiska besvär och en mer negativ framtidssyn (1-4). Konsekvenserna av mobbning kan även visa sig decennier efter att de inträffat då till exempel de som mobbas oftare drabbas av depressioner långt upp i 20-årsåldern, jämfört med dem som inte mobbas (2, 4). Barn kan utöva mobbning eller vara utsatta för mobbning, och vissa barn både mobbar och blir utsatta för mobbning (5).

Utvecklingen av mobbad i skolan över tid

För de 11-åriga pojkarna låg andelen mobbade stabil på cirka 4–5 procent under perioden 2001/02 – 2013/14. Sedan steg andelen gradvis till 13 procent undersökningen 2025/26, se figur 1.

För de 13-åriga pojkarna var andelen som hade mobbats stabil, kring 4–6 procent, under perioden 2001/02–2009/10. Mellan 2009/10 till 2025/26, ökade andelen successivt från cirka 4 procent till cirka 12 procent.

För de 15-åriga pojkarna låg andelen som mobbats på cirka 4–5 procent under perioden 2001/02 till 2013/14. Mellan 2013/14 och 2025/26 ökade det från cirka 5 procent till cirka 9 procent.

Under perioden 2001/02–2009/10 var andelen 11-åriga flickor som mobbades cirka 4 procent, se figur 2. Därefter har andelen ökat till cirka 12 procent.

Sammanfattning

Under perioden 2001/02–2009/10 var andelen elever som mobbats i det närmaste stabil, kring 4–6 procent, bland både pojkar och flickor i alla tre åldrar. Därefter har andelen fördubblats bland flickor och pojkar i alla tre åldrar till 8–15 procent. Andelen som mobbar andra har legat mellan 1–6 procent bland flickor och pojkar i alla tre åldrar under hela perioden 2001/02–2025/26, utom bland de 15-åriga pojkarna där andelen varit något större.

Andelen som har blivit nätmobbade har legat mellan 4–7 procent för både flickor och pojkar mellan 2017/18 och 2025/26, med undantag för de 11-åriga pojkarna, där andelen som hade nätmobbats ökade från 3 procent till 6 procent. Andelen ökade sedan gradvis till cirka 12 procent 2025/26.

För de 13-åriga flickorna var andelen som mobbades stabil, kring 4–6 procent under perioden 2001/02 – 2013/14. Mellan 2017/18 och 2025/26 ökade andelen gradvis från 9 till 15 procent.

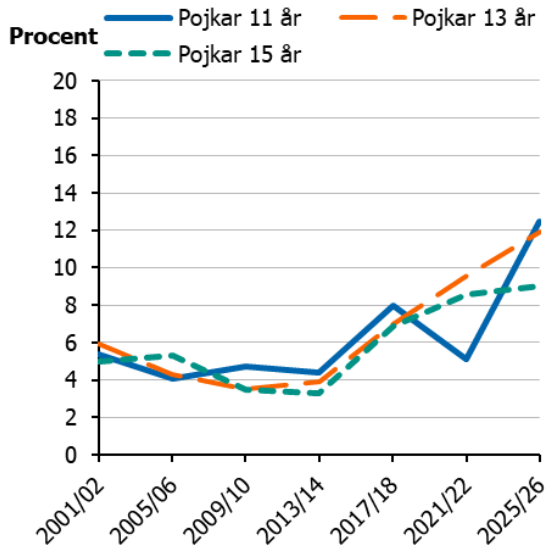
För 15-åriga flickorna var andelen som hade mobbats stabil mellan 3 och 4 procent mellan 2001/02 och 2013/14. Andelen ökade sedan till successivt till cirka 8 procent 2025/26. Vid den senaste undersökningen fanns inga statistiskt signifikanta skillnader mellan flickor och pojkar i någon ålder.

Mobbning i skolan

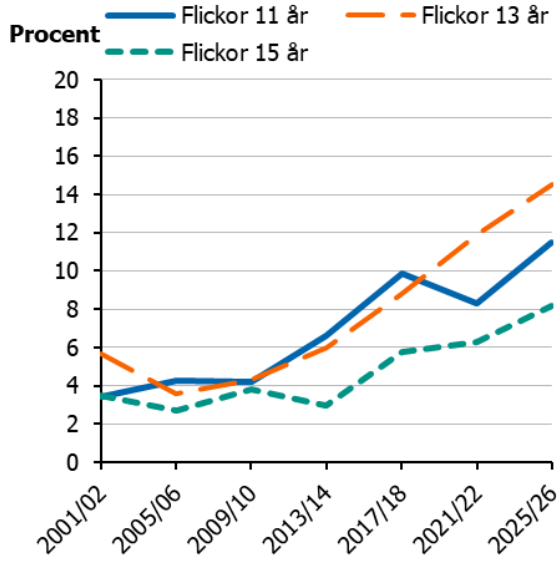
Sedan 2001/02 har eleverna i Skolbarns hälsovanor fått svara på frågan ”Hur ofta har du blivit mobbad i skolan under de senaste månaderna?” med svarsalternativen jag har inte blivit mobbad i skolan de senaste månaderna, det har hänt 1 eller 2 gånger, 2 till 3 gånger i månaden, ungefär 1 gång i veckan samt flera gånger i veckan. På motsvarande sätt har eleverna fått svara på om de har mobbat någon annan i skolan under de senaste månaderna, med samma svarsalternativ.

Här redovisas andelen pojkar och flickor i olika åldrar som har blivit mobbade i skolan 2–3 gånger i månaden eller oftare, under de senaste månaderna. Andelen som har mobbat andra i skolan redovisas på samma sätt.

Figur 1. Andel (i procent) pojkar i respektive ålder som har blivit mobbade i skolan 2–3 gånger i månaden eller oftare, under de senaste månaderna, 2001/02–2025/26

Figur 2. Andel (i procent) flickor i respektive ålder som har blivit mobbade i skolan 2–3 gånger i månaden eller oftare, under de senaste månaderna, 2001/02–2025/26

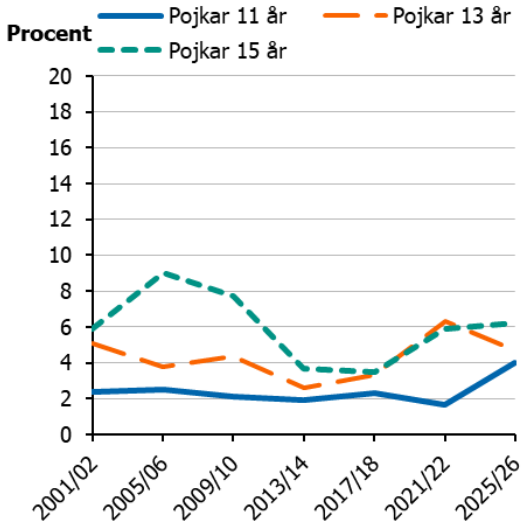
Utveckling av mobbat andra i skolan över tid

Bland de 11-åriga pojkarna har andelen som mobbar andra elever i skolan legat på cirka 2–4 procent under hela perioden 2001/02–2025/26, medan motsvarande siffra är 3–6 procent för de 13-åriga pojkarna, se figur 3. För de 15-åriga pojkarna har andelen fluktuerat mellan 4 och 9 procent för motsvarande period.

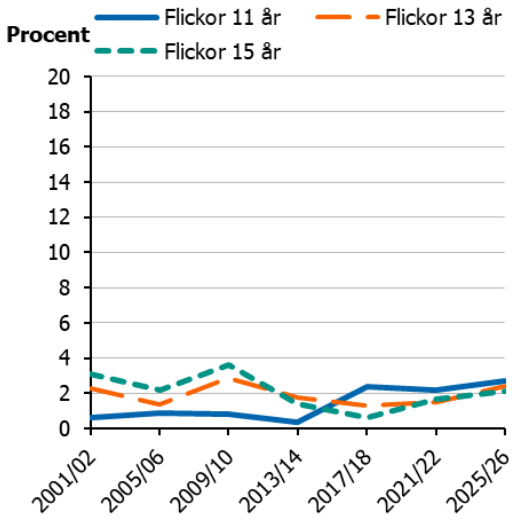
Sett över tid för de 11-åriga flickorna var andelen som mobbar andra elever i skolan låg och stabil, mellan 0,5 och 1 procent, mellan 2001/02 och 2013/14, och ökade sedan till 2,5 procent 2017/18, och har sedan legat kvar på den nivån. För de 13- och 15-åriga flickorna har andelen legat på 1–3 procent under hela perioden, se fig. 4.

Det var en större andel 15-åriga pojkar som mobbade andra, jämfört med de 15-åriga flickorna vid den senaste mätningen 2025/26. Det var däremot ingen skillnad mellan könen bland 11- och 13-åringarna.

Figur 3. Andel (i procent) pojkar i respektive ålder som har mobbat andra i skolan 2–3 gånger i månaden eller oftare, under de senaste månaderna, 2001/02–2025/26

Figur 4. Andel (i procent) flickor i respektive ålder som har mobbat andra i skolan 2–3 gånger i månaden eller oftare, under de senaste månaderna, 2001/02–2025/26

Nätmobbning

Nätmobbning har blivit allt vanligare som ytterligare en form av att skada en annan person. Nätmobbning skiljer sig dock från annan mobbning på flera sätt, exempelvis genom att den som utövar mobbning kan vara mer anonym, elaka inlägg kan snabbt få stor spridning och mobbningen är inte knuten till en fysisk miljö utan kan ske när och var som helst (6).

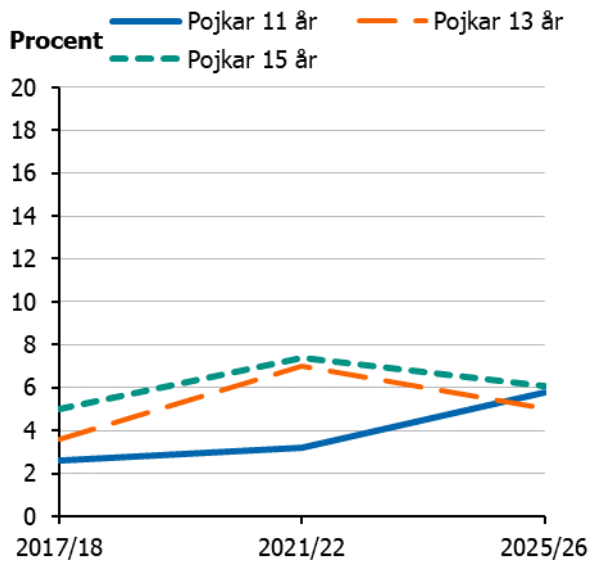
Nätmobbning
I Skolbarns hälsovanor får eleverna sedan 2017/18 ange om de blivit utsatta eller utsatt andra för nätmobbning. Så kallad nätmobbning definieras på samma sätt som ”vanlig” eller traditionell mobbning med tillägget att kommunikationen sker via en dator, mobiltelefon eller annan produkt för digital medieanvändning (7,8).

Utvecklingen av nätmobbad över tid

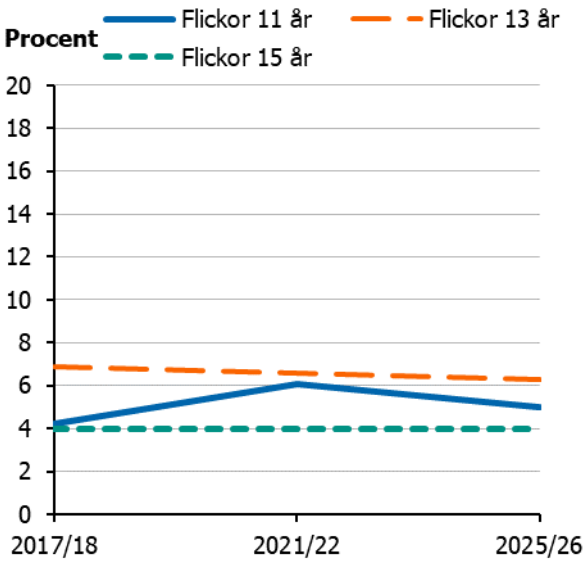
För de 11-åriga pojkarna ökade andelen som hade nätmobbats från 3 procent till 6 procent mellan 2017/18 och 2025/26, figur 5. För de 13- och 15-åriga pojkarna har andelen legat mellan 4 och 7 procent under samma period.

För flickorna har andelen som blivit nätmobbade legat mellan 4 och 7 procent i alla tre åldrar under perioden 2017/18- 2025/26, figur 6.

Figur 5. Andelen (i procent) pojkar i respektive ålder som har blivit nätmobbade 2–3 gånger i månaden, eller oftare, 2017/18–2025/26.

Figur 6. Andelen (i procent) flickor i respektive ålder som har blivit nätmobbade 2–3 gånger i månaden, eller oftare, 2017/18–2025/26

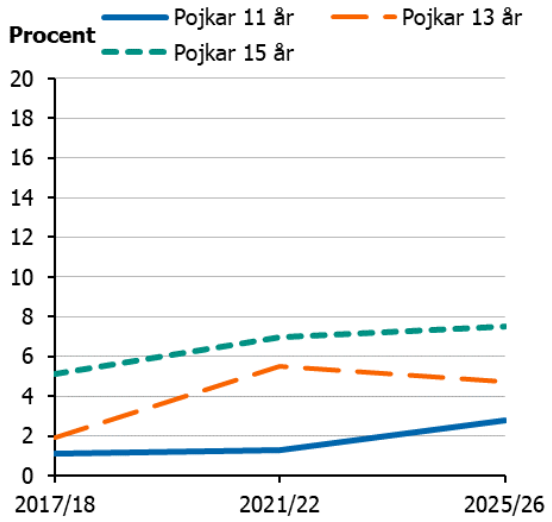
Utvecklingen av nätmobbat andra över tid

Andelen som har nätmobbat andra har legat på 1–3 procent för de 11-åriga pojkarna under perioden 2017/18–2025/26, figur 7. För de 13-åriga pojkarna var det ca 2 procent 2017/18, och har sedan ökat till ca 5 procent. För de 15-åriga pojkarna har andelen varit ca 5–7 procent under hela perioden.

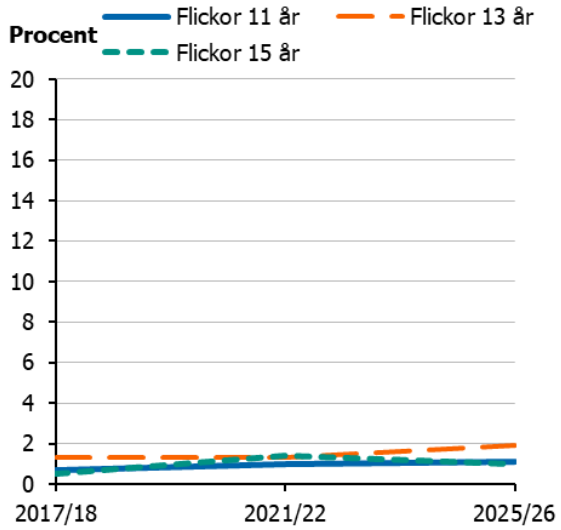
För flickorna har andelen som nätmobbat andra legat kring 1–2 procent under hela perioden, i alla tre åldrar, figur 8.

Andelen som har nätmobbat andra har legat på 1–7 procent under perioden 2017/18–2025/26 för alla tre åldrar och både flickor och pojkar.

Figur 7. Andelen (i procent) pojkar i respektive ålder som har nätmobbat andra 2–3 gånger i månaden, eller oftare, 2017/18–2025/26.

Figur 8. Andelen (i procent) flickor i respektive ålder som har nätmobbat andra 2–3 gånger i månaden, eller oftare, 2017/18–2025/26.

Om studien Skolbarns hälsovanor

Skolbarns hälsovanor är en enkätundersökning bland 11-, 13- och 15-åringar. Enkäten fylls i under en lektionstimme. Deltagandet är frivilligt och skolbarnen besvarar enkäten anonymt.

Studien har genomförts i Sverige vart fjärde år sedan 1985/86. Den genomförs dessutom i cirka 50 länder i Europa, Nordamerika och Asien.

De flesta frågor i enkäten är desamma varje datainsamling och handlar om hälsa, livsvillkor, skolan, sociala relationer och levnadsvanor.

Urvalet är nationellt och omfattar vanligtvis cirka 10 000 skolbarn i Sverige. År 2025/26 var urvalet utökat för att resultaten skulle kunna presenteras på regional nivå. Totalt deltog cirka 45 000 skolbarn från nästan 2 500 skolor. I det här faktabladet presenteras dock nationell data 2001/02-2025/26.

De skillnader över tid och mellan olika grupper som kommenteras i det här faktabladet är statistiskt säkerställda.

Referenser

1. Bjereld Y, Daneback K, Gunnarsdóttir H, Petzold M. Mental health problems and social resource factors among bullied children in the Nordic countries: a population based cross-sectional study. Child psychiatry and human development. 2015;46(2):281-8. DOI:10.1007/s10578-014-0468-0.
2. Brolin Låftman S, Alm S, Sandahl J, Modin B. Future orientation among students exposed to school bullying and cyberbullying victimization. Int J Environ Res Public Health. 2018;15(4):605. DOI:10.3390/ijerph15040605.
3. Moore SE, Norman RE, Suetani S, Thomas HJ, Sly PD, Scott JG. Consequences of bullying victimization in childhood and adolescence: A systematic review and meta-analysis. World J psychiatry. 2017;7(1):60. DOI:10.5498/wjp.v7.i1.60.
4. Wolke D, Lereya ST. Long-term effects of bullying. Archives of Disease in Childhood. 2015;100(9):879-85. DOI:10.1136/archdischild-2014-306667.
5. Solberg ME, Olweus D, Endresen IM. Bullies and victims at school: are they the same pupils? Br J Educ Psychol. 2007;77(Pt 2):441-64. DOI:10.1348/000709906x105689.
6. John A, Glendenning AC, Marchant A, Montgomery P, Stewart A, Wood S, et al. Self-harm, suicidal behaviours, and cyberbullying in children and young people: systematic review. J Med Internet Res 2018;20(4). DOI:10.2196/jmir.9044.
7. Schoffstall CL, Cohen R. Cyber Aggression: The Relation between Online Offenders and Offline Social Competence. Social Development. 2011;20(3):587-604. DOI:10.1111/j.1467-9507.2011.00609.x.
8. Smith PK, Mahdavi J, Carvalho M, Fisher S, Russell S, Tippett N. Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. Journal of Child Psychology and Psychiatry. 2008;49(4):376-85. DOI:10.1111/j.1469-7610.2007.01846.x.